

A Pécsi Ítéltábla dr. Genzler Gábor által képviselt **felperes neve**. felperesnek - Buzády és Udvari Ügyvédi Iroda (által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen - ingó jelzálogjog megszűnésének megállapítása és törlése iránt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 2011. augusztus hó 31. napján kelt 16.G.40.013/2011/14. számú ítélete ellen a felperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, elrendeli a 416/203. számú közjegyzői okiratba foglalt ingó jelzálogjog törlését.

Megkeresi a M.O. K. K.-t, hogy a zálogjogi nyilvántartásból a felperest, mint zálogkötelezettet terhelő, aszámú okirat alapján MOKK ,,,, azonosítószám alatt a számú okirat 2./ pontjában 1-130. alatt tételesen felsorolt vagyontárgyakra 20.000.000 Ft értékben bejegyzett ingózálog jelzálogjogot törölje.

Mellőzi a felperes elsőfokú perköltség fizetésre kötelezését. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1.400.000 (egymillió-négyszázezer) forint elsőfokú és 1.150.000 (egymillió-egyszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes ...számú okiratba foglalt, a VC P. B.AG üzletrészvevőnek alperessel szemben fennálló vételárhátralék tartozása biztosítására a felperes tulajdonát képező 20.000.000 Ft értékű ingóságokra alapított jelzálogjog-kötelezettség megszűnése megállapítása és a jelzálogjog törlése iránti keresetét elutasította. Kifejtette, hogy a zálogjog nem mögöttes felelősségi forma, ezért felperes hivatkozásával szemben a zálogkötelezettségre az 1/2007. Polgári Jogegységi határozatban kifejtettek nem alkalmazhatók. Megállapította, hogy a kötelezett 150.000 euró vételár fizetési kötelezettségének a felek által módosított határidőben, 2004. december hó 31. napjáig nem tett eleget, így nem teljesítése folytán a jogosult a zálogkötelezettel

szemben elévülési időn belül érvényesítheti igényét. Álláspontja szerint a zálogjoggal biztosított követelés a főkötelezett megszűnésével nem szűnt meg, a VC P.B.AG megszűnése a követelés behajthatatlanságát jelenti, mellyel az alperes zálogjogból kielégítés iránti joga megnyílt. Kifejtette, hogy az alapkövetelés elévülésének kezdő időpontja 2005. január hó 1. napja volt, az elévülést a főkötelezett ellen kezdeményezett fizetési meghagyási eljárás megszakította, az elévülés 2005. november hó 21. napjával a fizetési meghagyásos eljárás befejezését követően újból megkezdődött, melyhez képest az alperes elévülési időn belül 2010. július hó 15. napján felperest a teljesítésre írásban felhívta, illetve 2010. november hó 5. napján vele szemben végrehajtási eljárást kezdeményezett.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a keresetnek helyt adó döntés meghozatalát kérte. Továbbra is állította, hogy a követelés elévült, mivel alperes nem az üzletrész-átruházási szerződésből eredő követelését, hanem ettől független, önálló váltókövetelését érvényesítette fizetési meghagyás útján, ezért az elévülés megszakítása nem állapítható meg. Álláspontja szerint ezért 2005. január hó 1. napjától számított 5 év elteltével 2009. december hó 31. napján a követelés elévült, ezért az ingójelzálog jog megszűnt. Utalt arra, hogy az elévülésre, a felek közötti jogvitára német jogot kell alkalmazni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében nem foglalt állást arról, hogy a külföldi lakhellyel rendelkező alperessel szemben a magyar bíróság joghatóságát mely körülmény alapozza meg, ezért a másodfokú bíróságnak elsődlegesen az ügy érdemi elbírálását megelőzően a joghatóságról kellett döntenie. A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi XIII. törvényerejű rendelet 57. §-a szerint olyan alperes ellen, aki belföldön lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel nem rendelkezik, vagyoni jogi perekben eljárhat magyar bíróság, ha az alperesnek belföldön végrehajtás alá vonható vagyona van. Az alperes belföldön lévő vagyonának tekintendő az alperest megillető követelés is, ha a követelés adósának lakóhelye belföldön található, vagy a követelést belföldön fekvő dolog biztosítja. A perbeli esetben az alperes követelését belföldön lévő, a felperes tulajdonát képező ingóságok biztosítják, mely körülmény a magyar bíróság joghatóságát megalapozza.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú bíróság iratai alapján az alábbiakkal egészíti ki:

Az alperes, mint eladó és a VC P.B.AG, mint vevő között 2002. március hó 5. napján létrejött üzletrész-átruházási szerződés 8./ pontja szerint a szerződéssel kapcsolatosan a magyar jog anyagi és eljárási szabályait kell alkalmazni.

Az így kiegészített tényállásra figyelemmel nem ért egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által az ítéletben levont jogkövetkeztetéssel. A felperes keresete, alperes érdemi ellenkérelme alapján a perben eldöntendő kérdés az volt, hogy a Ptk. 259. § (3) bekezdése szerint a követelés megszűnése, elévülése és ennek folytán a jelzálogjog megszűnése bekövetkezett-e. A jelzálogjog kötelezettjének a főkötelezett kötelezettségéért kell helytállnia, ez a helytállás nem a személyi fizetési kötelezettségének teljesítését, hanem a zálogtárgyból való kielégítés tűrését jelenti. A követelés teljesítésére nem köteles dologi kötelezett vonatkozásában az elévülés nem értelmezhető. A dologi kötelezett vonatkozásában a Ptk. 259. § (3) bekezdése alapján annak van jelentősége, hogy a főkövetelés elévülése bekövetkezett-e, ugyanis ez a jogi tény maga után vonja a zálogkötelezettség, mint járulékos kötelezettség megszűnését is.

Tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy az elévülésre, felek jogviszonyára a német jog az irányadó. A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi XIII. tvr. 25. § (1) bekezdése értelmében a szerződésre azt a jogot kell alkalmazni, amelyet a felek a szerződés megkötésekor vagy később akár a szerződés egészére, akár annak csak egy részére választottak. A jogválasztásnak kifejezettnak kell lennie, vagy annak a szerződés rendelkezéseiből vagy az eset körülményeiből kellő bizonyossággal megállapíthatónak kell lennie. Jogválasztás hiányában a szerződésre alkalmazandó jogot a 26-28. §-ok szerint kell megállapítani. Az üzletrész-átruházási szerződésben az eladó és a vevő szerződés egészére nézve a magyar jog alkalmazásáról rendelkezett, ezért a szerződésből eredő követelés elévülését a magyar jog szerint kell vizsgálni.

A Ptk. 324. § (1) bekezdése szerint a követelések 5 év alatt elévülnek, ha jogszabály másként nem rendelkezik. Az alperes követelése módosított esedékességi időpontja 2004. december hó 31. napja volt, így a perben az alperesnek azt kellett bizonyítania, hogy ettől számított 5 év elteltével a követelés nem évült el, mert az elévülést - hivatkozása szerint - a Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint a követelés bírósági úton történő érvényesítése megszakította.

A jelzálogjoggal biztosított követelés a ... számú okiratban a vevő által elismert, az üzletrész-átruházási szerződésből eredő, 205.645,94 euró és járulékal vételárhátralék volt. Az elévülés megszakítását így az egyértelműen beazonosíthatóan e jogviszonyból eredő követelés bírósági úton érvényesítése eredményezhette volna. Alperes ezzel szemben a 16.G.40.013/2011/7. szám alatt csatolt iratok szerint a 2002. szeptember hó 15. napján kelt váltó alapján 2002. december hó 15. napján fizetendő 195.668,04 euró követelésre kérte fizetési meghagyás kibocsátását a H. Városi Bíróságon. A fizetési meghagyás I. pontja a főkövetelés jogcímeeként váltót nevesít. A váltó jogviszony az alapjogviszonytól független, önálló jogviszony, absztrakt fizetési kötelezettséget tartalmaz a Genfben 1930. június 7-én megkötött váltójogi egyezmény 17. Cikke értelmében. A váltóból eredő igény érvényesítése nem azonos az alapjogviszonyból eredő igény érvényesítésével, önálló anyagi jogszabályok és eljárási szabályok alapján történik.

A kibocsátott fizetési meghagyás kizárólag váltóból eredő követelést nevesít, a becsatolt bírósági iratok másolata csak azt igazolja, hogy az alperes váltókövetelést érvényesített a kötelezettel szemben, azt azonban nem, hogy az üzletrész-átruházási szerződésből eredő igény volt az eljárás tárgya, ezért a váltókövetelés bírósági úton érvényesítése nem alkalmas a perbeli követelés elévülésének megszakítására. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy e szempontból kizárólag annak van jelentősége, hogy a bíróság előtti érvényesítés során milyen okiratok csatolására és jogcím megjelölésére került sor, mivel ennek alapján állapítható meg, hogy milyen követelést érvényesített az alperes. Ettől független körülmény - és a követelés érvényesítése körében tett megállapítást nem befolyásolja - az, hogy a váltó kiállítására a 2002. december hó 20. napján kelt tartozás-elismerés szerint az üzletrész-átruházásból eredő tartozás miatt került sor. Erre a tényre a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem nem utal.

A fentiekre tekintettel az alperes nem bizonyította, hogy a követelés elévülését megszakító bírósági eljárás volt folyamatban, így a követelés 5 év elteltével 2010. január hó 1. napjával elévült, az elévülés folytán pedig a felperes tulajdonát képező ingóságokat terhelő ingó-jelzálogjog megszűnt. Az alperes a számú okiratba foglalt ingó-jelzálogszerződés 27./ pontjában kötelezettséget vállalt arra, ha a szerződés szerinti zálogjog a zálogból való kielégítés nélkül szűnik meg, a zálogjognak a zálogjogi nyilvántartásból való törléséhez szükséges nyilatkozatot, a zálogjog megszűnésével egyidejűleg, a megszabott alakban, a zálogjogosult a zálogkötelezettnek kiadja. Az alperes e kötelezettségének a zálogjog megszűnése ellenére nem tett eleget, ezért a felperes zálogjogi nyilvántartásba való törlése iránti keresete alapos.

A fentiekre a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján megváltoztatta, és elrendelte a számú okiratba foglalt ingó-jelzálogjog törlését. A zálogjogi nyilvántartásról szóló 11/2011.(IX.1.) IM rendelet 1. § (4) és 4. § (2), (3) bekezdése alapján megkereste a M.O.K. K.t az ingó-jelzálogjog törlése iránt.

A megváltozott ítéleti rendelkezés folytán a felperes pernyertes lett, fellebbezése alapos volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles a felperes részére első- és másodfokú perköltség megfizetésére, mely a felperes által lerótt első- és másodfokú fellebbezési illetéket, valamint a felperest képviselő ügyvéd 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése és (5) bekezdése szerint megállapított ügyvédi munkadíját foglalja magába.

Pécs, 2012. március 7.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Zóka Ferenc s.k. bíró